Euroopa kohtulahendi tunnus (ECLI)

Euroopa kohtulahendi tunnus (ECLI) loodi selleks, et lihtsustada Euroopa ja liikmesriikide kohtute otsuste õiget ja ühtset tsiteerimist. Ühiste metaandmete kogum aitab parandada kohtulahendite otsinguvõimalusi.

Enne ECLI kasutuselevõttu oli otsitava kohtulahendi leidmine raske ja aeganõudev. Võtame näiteks juhtumi, kus ühe liikmesriigi kõrgeima kohtu otsus pakub huvi konkreetses õiguslikus vaidluses. Kohtuasi on küll registreeritud mitmes liikmesriigi ja rahvusvahelises kohtuasjade andmebaasis, kuid igas neist erineva tunnusega. Kõik need tunnused – kui neid üldse teatakse – tuleb sisestada, et võimaldada leida kohtuasi soovitud andmebaasis. Erinevad viitamise eeskirjad ja viisid raskendavad otsingut veelgi. Lisaks sellele peab kasutaja tegema otsingu kõikides andmebaasides, et teha kindlaks, kas kõrgema kohtu otsus on kättesaadav – kas kokkuvõttena, tõlkena või koos selgitustega. ECLI süsteem võimaldab leida tänu ühele otsingule ning üht otsinguliidest ja üht tunnust kasutades kõik juhtumid, mil kohtuotsus on avaldatud ükskõik millises liikmesriigi või rahvusvahelises andmebaasis.

Lihtne juurdepääs teiste liikmesriikide kohtuotsustele muutub üha tähtsamaks, kui edendatakse liikmesriigi kohtunike rolli ELi õiguse kohaldajate ja toetajatena. Teistes liikmesriikides tehtud kohtuotsuste otsimise ja neile viitamise muudavad aga väga keerukaks erinevused liikmesriikide kohtulahendite otsingusüsteemide kasutamises, viitamise eeskirjades ja kohtuotsuse sisu käsitlevates tehnilistes väljades.

Selleks et need erinevused kõrvaldada ning lihtsustada juurdepääsu oma või teise liikmesriigi või Euroopa kohtute kohtulahenditele, kutsus Euroopa Liidu Nõukogu liikmesriike ja ELi institutsioone üles võtma kasutusele Euroopa kohtulahendi tunnuse (ECLI) ja kohtulahendeid käsitlevate ühiste metaandmete miinimumkogumi.

ECLI peamised omadused

ECLI on ühine tunnus, millel on sama äratuntav formaat kõikides liikmesriikides ja ELi kohtutes. See koosneb viiest kohustuslikust osast:

„ECLI“: tundmaks ära, et tegemist on Euroopa kohtulahendi tunnusega;

riigikood;

kohtuotsuse teinud kohtu kood;

kohtuotsuse tegemise aasta;

ordinaalarv, mis koosneb 25 tähtnumbrilisest märgist ja mille vormingu otsustab liikmesriik. Kasutada võib punkte, kuid mitte muid kirjavahemärke. Üksikosad on eraldatud kooloniga. ECLI võiks olla näiteks järgmine:

ECLI:NL:HR:2009:384425. Seega oleks tegemist Madalmaade (NL) kõrgeima kohtu (HR) otsusega 384425 aastast 2009.

Metaandmed

Selleks et teha lihtsamaks kohtulahendite mõistmine ja leidmine, peab iga kohtuotsust sisaldav dokument olema varustatud metaandmetega, mida on kirjeldatud eespool. Need metaandmed tuleks esitada vastavalt algatuses Dublin Core Metadata Initiative kehtestatud standarditele.

Nõukogu järeldustes ECLI kohta kirjeldatakse metaandmeid, mida võib kasutada.

ECLI koordinaator

Iga ECLIt kasutav liikmesriik peab nimetama riiklikuks ECLI koordinaatoriks ühe valitsus- või kohtuasutuse. Riiklikud ECLI koordinaatorid vastutavad osalevate kohtute koode sisaldavate nimekirjade koostamise, ordinaalarvu moodustamise viisi avaldamise ja kogu muu ECLI süsteemi toimimise jaoks vajaliku teabe eest. ELi ECLI koordinaator on Euroopa Liidu Kohus.

Iga liikmesriik otsustab, kas ja millises ulatuses ta ECLI süsteemi kasutab: st kas seda kasutatakse ka tagantjärele, kaasates varem tehtud kohtuotsused, ning millised kohtud osalevad (nt kas ainult kõrgeim kohus, kõik kohtud jne).

Euroopa Liidu ja rahvusvaheline tasand

Kui klõpsate lehe paremas ääres ELi või rahvusvaheliste juhtumite lipul, leiate teavet ECLI kasutamise kohta Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Patendiameti poolt.

Euroopa Komisjon on kooskõlas nõukogu järeldustega välja töötanud mitmekeelse Euroopa kohtulahendi tunnuse otsinguliidese, mis võimaldab kasutajatel leida kohtuotsuseid nende kohtupraktika avaldajate andmebaasidest, kes rakendavad ECLI standardit ja kes on võimaldanud meile juurdepääsu oma andmetele.

ECLI liides on kättesaadav ka aadressil https://e-justice.europa.eu/ecli/ – selle kaudu sisestatud ECLI kuvab asjaomased metaandmed (kui need on olemas). Näiteks kuvatakse lingi https://e-justice.europa.eu/ecli/ECLI:NL:HR:2016:764 all otsuse ECLI:NL:HR:2016:764 metaandmed.

Liikmesriikide veebilehed

Liikmesriikide veebilehtedel, **mis on kättesaadavad, kui klõpsate liikmesriikide lippudel lehe paremas ääres**, leiate järgmise teabe:

kas liikmesriik on ECLI ja metaandmed juba kasutusele võtnud;

kui mitte, siis kas seda on kavas teha;

kui on, siis teave kohtute koodide, vormindamiseeskirjade, metaandmete jms kohta;

riikliku ECLI koordinaatori andmed.

Riigi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks klõpsake paremas servas selle lipukesel.

Viimati uuendatud: 17/11/2021

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.